
 TVF

DOPİNGLE MÜCADELE

Dr. MESUT NALÇAKAN

mesutn@gmail.com

 TVF

Doping neden yasaklanmıştır?

- ✓ "Fair play"i ihlal ettiği için
- ✓ Haksız rekabete neden olduğu için
- ✓ Sağlık sorunlarına yol açtığı için
- ✓ Ülke prestijini sarstığı için
- ✓ Spor Dalının prestijini sarstığı için
- ✓ Milyonlarca insanı kandırdığı için
- ✓ Milyonlarca insanı spordan soğuttuğu için
- ✓ Milyonlarca çocuğu hayal kırıklığına uğrattığı için

 TVF

- ✓ Doping yapan sporcular hile yaparak temiz spor ortamında yarışmak isteyen bütün sporcuların hakkını yemektedir.
- ✓ Sporcular hile yaptıklarında kendilerini oyundan uzaklaştırmakta, spor ruhunu kaybetmekte ve adil yarışma ortamını bozmaktadırlar.
- ✓ Bunun yanı sıra, dopingle mücadele kurallarını ihlal etmek, bütün sporcuların yarışa katılma ve adil yarışmanın bir koşulu olarak kabul ettikleri yarışma kurallarını ihlal etmekle aynı şeydir

 TVF

Anabolik Androjenik Steroidler Genel Yan Etkileri

- ✓ Su tutulumunda artış
- ✓ Ödem
- ✓ Kalbin iş yükünde artış
- ✓ Kan basıncında artış
- ✓ Kolesterol artışı
- ✓ Kalp damar hastalıkları riski
- ✓ Kalp krizi riskinde artış
- ✓ Sivilcelerde artış
- ✓ Karaciğer fonksiyon bozuklukları
- ✓ Sarılık
- ✓ İyi ve kötü huylu karaciğer
- ✓ tümörleri oluşum riskinde artış
- ✓ Böbrek fonksiyon bozuklukları
- ✓ Tümör büyümesini uyarma Kas krampları ve spazmları
- ✓ Tendon zedelenmeleri ya da kopmaları
- ✓ Boy kısalığı
- ✓ Şeker hastalığı
- ✓ Pıhtılaşma bozukluğu
- ✓ Tiroid fonksiyonları bozukluğu
- ✓ Psikolojik Bozukluklar: Saldırganlık, vs.

 TVF

Anabolik Androjenik Steroidler

<p>Erkeklerde</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Saç dökülmesi ✓ Memede büyüme ✓ Testis küçülmesi ✓ Doğal erkeklik hormonlarının üretiminin azalması ✓ Sperm üretiminin azalması ✓ Anormal spermiler (Sakat bebek riski) Kısırlık ✓ Cinsel istek azalması ✓ İktidarsızlık ✓ Prostat büyümesi ✓ Prostat kanseri ✓ Böbrek kanseri 	<p>Kadınlarda</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Erkek tipi kıllanma ✓ Saç dökülmesi ✓ Memelerde küçülme ✓ Ses kalınlaşması ✓ Cinsel isteğin aşırı artması ✓ Adet düzensizliği ✓ Adetin tamamen durması ✓ Kısırlık ✓ Sakat bebek doğurma riskinin artması
---	---

 TVF

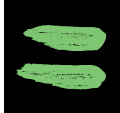
WADA

WORLD ANTI-DOPING AGENCY

(DÜNYA DOPİNGLE MÜCADELE AJANSI)

Dünya Doping Mücadele Ajansı'nın (WADA) misyonu sporun her türünde dopinge karşı uluslararası seviyede yürütülen mücadeleyi teşvik ve koordine etmek ve izlemektir.

DÜNYA DOPİNGLE MÜCADELE KURALLARI
(WORLD ANTI-DOPING CODE)

DOPİNG TANIM

- ✓ Doping, Dünya Doping Mücadele Kuralları'nın 2.1'den 2.10'uncu Maddeye kadar olan bölümünde belirtilen doping mücadele kural ihlallerinden bir veya daha fazlasının gerçekleştirilmesidir.

DOPİNGLE MÜCADELE KURAL İHLALLERİ

- 2.1 Sporcudan Alınan Örnekte Yasaklı bir Maddenin veya onun Metabolitlerinin veya Belirteçlerinin bulunması
- 2.2 Yasaklı bir Madde veya Yasaklı bir Yöntemin Sporcular Tarafından Kullanılması veya Kullanılmaya Teşebbüs Edilmesi
- 2.3 Doping Kontrol Örnek verme işleminin reddedilmesi.

DOPİNGLE MÜCADELE KURAL İHLALLERİ

- 2.4 Sporcunun nerede olduğu hakkında gerekli bilgilerin verilmemesi
- 2.5 Doping kontrolünün herhangi bir bölümünde hile yapılması veya hileye teşebbüs edilmesi
- 2.6 Yasaklı Madde ve Yasaklı Yöntemlerin Bulundurulması

DOPİNGLE MÜCADELE KURAL İHLALLERİ

- 2.7 Herhangi bir Yasaklı Maddenin veya Yasaklı Yöntemin Yasadışı Ticaretinin Yapılması veya Yapılmaya Teşebbüs Edilmesi
- 2.8 Herhangi Yasaklı bir Madde veya Yasaklı bir Yöntemi Tatbik Etmek veya Tatbik Etmeye Teşebbüs Etmek

DOPİNGLE MÜCADELE KURAL İHLALLERİ

- 2.9 Suç Ortaklığı
Başka bir Kişi tarafından işlenen bir doping mücadele kural ihlalini veya ihlal Teşebbüsünü içeren herhangi bir suçta iştirak etmek, destek vermek, teşvik etmek, özendirme, yardım ve yataklık etmek, söz konusu ihlali örtbas etmek veya belirtilen amaçla diğer şekillerde bilinçli olarak suç ortaklığı yapmak.
- 2.10 Yasak İş Birliği
Sporcunun veya diğer Kişinin, Hak Mahrumiyeti Cezası infaz edilmekte olan bir Sporcu Destek Personeli ile iş birliği yapması yasaktır

- ✓ Kusursuz Sorumluluk İlkesi gereğince, bir sporcu vücudunda bulunan herhangi bir yasaklı maddeden sorumludur.
- ✓ Yasaklı bir maddeyi kasten veya kasıtsız olarak kullanmış olmanıza veya ne kadar tedbirli davrandığınıza bakılmaksızın, bu durum olası bir Doping Mücadele Kural İhlali olarak değerlendirilecektir!
- ✓ Tükettiğiniz bütün maddeler, yiyecekler (özellikle de bazı ülkelerdeki etler) veya besin destek ürünleriyle ilgili her zaman dikkatli olmalısınız.

- ✓ Doktorunuzun size yasaklılar listesindeki maddelere alternatif ilaçlardan vermesi gerektiğini bilmesi önemlidir.
- ✓ Bu mümkün değilse, ilacı kullanmadan önce, Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası için Uluslararası Federasyonunuzdan veya Ulusal Doping Mücadele Kuruluşundan izin almalısınız.
- ✓ Doktorunuz, acil durumlarda kullanılacak yöntemler olduğunu bilmelidir.

- ✓ Güvendiğiniz biri bile olsa İlacın yada suplemenin ne içerdiğini bilmiyorsanız kabul etmeyin
- ✓ Eğer soğuk algınlığı, grip ya da nezle şikâyetleriniz varsa, ilacın yasaklanmış maddeler içermediğinden emin olmadan, ilacı **ALMAYIN**.
- ✓ Bu durum, hem doktorunuzun verdiği reçeteli, hem de reçetesiz ilaçlar için geçerlidir.
- ✓ Unutmayın, pozitif doping kontrol sonucu, yaptırım demektir

- ✓ Doping kontrolü mümkün olduğunca önceden haber verilmeden yapılır.
- ✓ Bu demektir ki, Doping Kontrol Görevlileri herhangi bir zamanda ve herhangi bir yerde bu doping kontrolünü gerçekleştirebilir.
- ✓ Sporcu doping kontrolüne gitmeyi reddedemez.
- ✓ Bildirim yapılan sporcu hemen doping kontrol odasına gitmek zorundadır

- ✓ Doping Kontrol Görevlisi (DKG) veya bir Eşlikçi tarafından doping kontrolüne seçildiğiniz bildirildiğinde, geç gitmek için geçerli bir gerekçeniz yoksa derhal Doping Kontrol İstasyonu'na gitmekle yükümlüsünüz. (madalya töreni, tedavi, basına beyanat, soğuma vs gerekçeler)
- ✓ Gecikme için geçerli bir gerekçeniz olsa bile, örnek alım işlemi tamamlanana kadar devamlı olarak Doping Kontrol Görevlisinin ve/veya Eşlikçinin doğrudan gözlemleri altında kalmak zorundasınız

- ✓ Doping kontrolüne gitmeyi reddetmenin yaptırımı pozitif doping kontrol sonuçlarının yaptırımı ile aynı olabilir.
- ✓ Bir sporcu kendisine haber verildiğinde doping kontrolüne gitmeyi reddederse, en kısa zamanda reddetme sebeplerini açıklayarak ilgili form ile bildirmeli ve yöneticilerini haberdar etmelidir.

- ✓ Birçok ulusal ve uluslararası federasyonun doping mücadele programları vardır. Bu demektir ki, eğer bir milli takımın üyesiyseniz, müsabaka sırasında veya müsabaka dışında, evinizde veya antrenman yaptığınız yerde doping kontrolüne alınabilirsiniz. (kayıtlı doping Kontrol Havuzu)
- ✓ Bir sporcu olarak, yaralanma veya hastalık nedeni ile yarışmıyor olsanız bile, Doping Mücadele Kuruluşunun size her zaman ve her yerde ulaşabilmesi için yerinizi bildirmek zorundasınız.
- ✓ Hedefe yönelik doping kontrolleri de dâhil olmak üzere bir sporcunun yılda kaç defa doping kontrolüne alınabileceğinin herhangi bir sınırlaması yoktur

- ✓ Kendi spor dalında hak mahrumiyeti cezası alan sporcu başka bir spor dalında müsabakalara katılmaz
- ✓ Sporcuları yasaklanmış maddeleri veya yöntemleri kullanmaya teşvik etmek veya kullanmalarına yardımcı olmak ciddi bir dopingle mücadele kural ihlalidir ve Dünya Dopingle Mücadele Kuralları gereğince yaptırıma tabidir.

- ✓ Eğer sporcunun doping kontrol sonuçları pozitif çıkarsa, sporcunun yasaklanmış maddeleri almasına yardımcı olan veya onu teşvik eden antrenör, doktor sporcu destek personeline yaptırım uygulanabilir.
- ✓ Bir Dopingle Mücadele Kural İhlali (DMKİ) nedeniyle hak mahrumiyeti cezası çekmekte olan bir antrenör, doktor veya diğer benzeri bir sporcu destek personeliyle işbirliği yapan sporcu ceza alabilir.

Yasaklılar Listesi

- ✓ Yasaklılar Listesi müsabaka içi ve müsabaka dışında yasaklanmış maddeleri ve yöntemleri tanımlar.
- ✓ Yasaklılar Listesi her yıl uluslararası uzmanlardan oluşan bir kurul tarafından gözden geçirilir ve güncelleştirilmiş Liste her yıl 1 Ocak tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Tüm sporcular Listeye dair en güncel bilgileri edinmek zorundadır.
- ✓ Bu bilgi WADA'nın ve TDMK'nın web sitesinde mevcuttur - www.wada-ama.org

Yasaklı Madde ve Yöntem Ölçütleri

- ✓ Sportif performansı artıran
- ✓ Ciddi yan etkileri olan
- ✓ Spor ruhunu olumsuz etkileyen

Maddeler ve yöntemler yasaklı olarak kabul edilir.

Yasaklılar Listesi

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI MADDELER (MÜSABAKA İÇİ VE MÜSABAKA DIŞI)

- S0. Onaylanmamış Maddeler
- S1. Anabolik Maddeler
- S2. Peptid hormonlar, büyüme faktörleri ve ilişkili maddeler
- S3. Beta-2 Agonistler
- S4. Hormon Ve Metabolik Modülatörler
- S5. İdrar Söktürücüler ve Diğer Maskeleyici Maddeler

Yasaklılar Listesi

KULLANIMI HER ZAMAN YASAKLI YÖNTEMLER (MÜSABAKA İÇİ VE MÜSABAKA DIŞI)

- M1. Oksijen Transferinin Artırılması
- M2. Kimyasal Ve Fiziksel Manipülasyon
- M3. Gen Dopingi

Yasaklılar Listesi

MÜSABAKA SIRASINDA KULLANIMI YASAKLI MADDELER

- S6. Uyarıcılar
- S7. Narkotikler
- S8. Kannabinoidler
- S9. Glukokortikosteroidler

Yasaklılar Listesi

BAZI ÖZEL SPORLARDA KULLANIMI YASAKLI MADDELER

- P1. Alkol
- P2. Beta Bloke Ediciler

Doping Kontrolü

- ✓ Müsabaka içi doping kontrolü
- ✓ Müsabaka dışı doping kontrolü
- ✓ Doping Kontrol Örneği olarak İdrar ve/veya kan alınabilir
- ✓ Eğer yeterli miktarda idrar veremediyse, vermiş olduğunuz kısmi örnek mühürlenir ve kaydedilir; hazır olduğunuzda gerekli hacme ulaşana kadar örnek vermeniz gerekecektir.
- ✓ Sporunun kendisinin seçtiği örnek alım malzemeleri temiz ve daha önce kurcalanmamış olmalıdır.

ÖRNEKLERİN ANALİZİ

- ✓ Doping Kontrol WADA tarafından onaylanan Doping Kontrol Laboratuvarlarında analiz edilir.
- ✓ Analiz sırasında idrar örneğinde yasaklı listesinde bulunan tüm maddeler ve bu maddelerin metabolitlerinin bulunup bulunmadığına bakılır.

- ✓ Sporda yasaklanmış maddelerin veya yöntemlerin tespiti için yapılan idrar/kan analizi, sadece WADA'nın yüksek standartlarına sahip olan ve akredite edilmiş (onaylanmış) laboratuvarlarda yapılabilir.
- ✓ Sorunun örneğinin değiştirileceğinden endişe etmesine gerek yoktur. Ayrıca, analiz öncesi laboratuvar örneğinin bütünlüğü ve bozulmamışlığı konusunda şüpheye düşerse, bu durumu bildirir.
- ✓ Laboratuvara örneğinizle birlikte giden belgeler sporunun kimliğini ortaya çıkarmaz. Laboratuvarın aldığı tek bilgi spor dalı/etkinlik/cinsiyet/Federasyon ve doping kontrol tarihidir

- ✓ Bütün örnekler 10 yıla kadar saklanabilir ve bu süre zarfında herhangi bir zamanda yeniden analiz edilebilir.
- ✓ Bu, öncesinde tespit edilememiş olan maddelerin daha sonra bulunabileceği ve buna bağlı olarak sporcuların ceza alıp örnek alım tarihinin hayli sonrasında elde ettikleri sonuçların iptal edilebileceği anlamına gelmektedir

TEDAVİ AMAÇLI KULLANIM İSTİSNASI

- ✓ Bazı istisnai durumlarda yasaklı ilaçların tedavi amaçlı olarak mutlaka kullanılması gerekiyorsa, tedavi başlamadan önce ilgili Doping Mücadele Kuruluşuna bir dilekçe, Tedavi Amaçlı Kullanım İstisnası Formu ve doktor raporları ile başvurulur.

TEDAVİ AMAÇLI KULLANIM İSTİSNASI

Başvuru Kriterleri

- ✓ Yasaklı maddenin kullanımının kesilmesiyle sporcu sağlığı ciddi olarak bozulacak olmalıdır.
- ✓ Tıbbi olarak önerilen yasaklı madde dozunun performansı artıracak etkisi olmamalıdır.
- ✓ Yasaklı madde yerine yasaklı olmayan makul bir tedavi bulunmamalıdır.
- ✓ Yasaklı Maddeyi kullanma zorunluluğu, daha önceden Yasaklı Maddelerin kullanılmış olması nedeniyle olmamalıdır.

Kayıtlı Doping Kontrol Havuzu

- ✓ Doping Mücadele Kuruluşu belirlenen kriterleri karşılayan sporculardan "kayıtlı doping kontrol havuzu" oluşturur. (Örn. Yıl içinde en üst dereceyi yapan 10 sporcu, her takımdan 2 sporcu, vb)
- ✓ Uluslararası Kayıtlı Doping Kontrol Havuzu
- ✓ Ulusal Kayıtlı Doping Kontrol Havuzu

Bulunabilirlik Bildirimi

- ✓ Kayıtlı Doping Kontrolü Havuzunda bulunan bir Sporcunun Doping Kontrolü için, bulunacağı, antrenman yapacağı ve Müsabakalara katılacağı yerlerin bilgisi dâhil olmak üzere, bir sonraki üç aylık dönem için eksiksiz ve doğru şekilde "Bulunabilirlik Bildirimi"nde bulunması gereklidir:
- ✓ Doping Kontrolü yapılması amacıyla hazır bulunacağı belirli bir 60-dakikalık zaman dilimini de belirtmesi gerekir.
- ✓ Aksi durum Bulunabilirlik Bildirim Kusuru olarak değerlendirilir.

SPORCU BİYOLOJİK PASAPORTU

Seçilen bazı biyolojik belirteçlerin sürekli izlenmesi sonucu gözlenen anormal değişimlerin dolaylı doping uygulama göstergesi olarak saptanması yöntemidir.

Modül	Belirteçler
Hematolojik	Hb, Ret %, Kırmızı küre, Htk, vb
Steroid	Testosteron, T/E, A/T, A/Etio
Endokrin	Büyüme faktörleri, (IGF-1, PIIP...)
-Omics	Genomics, proteomics,...

İletişim

E-posta:

bilgi@tdmk.org.tr

Telefon:

0312 428 08 07